

VARA KOMMUN

Finanspolicy

Vara kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2017-11-27 § 104

Innehåll

1	Finanspolicyns syfte.....	2
2	Finansverksamhetens mål.....	2
3	Organisation	2
3.1	Finansiell samordning	2
3.2	Koncernkonto	2
4	Ansvarsfördelning.....	3
4.1	Kommunfullmäktiges ansvar.....	3
4.2	Kommunstyrelsens ansvar.....	3
4.3	Bolagsstyrelsernas ansvar.....	3
4.4	Finansfunktionens ansvar.....	3
5	Likviditetsförvaltning	3
5.1	Likviditetsreserv	4
5.2	Likviditetsplanering.....	4
5.3	Förvaltning av kortfristig likviditet.....	4
6	Skuldförvaltning	4
6.1	Ramar för upplåning.....	4
6.2	Riskhantering vid upplåning	4
6.2.1	Refinansieringsrisk	5
6.2.2	Ränterisk.....	5
6.2.3	Motpartsrisk	5
6.2.4	Valutarisk	5
6.2.5	Operativ risk	5
6.3	Borgen.....	5
6.3.1	Borgensavgift	6
6.3.2	Räntepåslag	6
7	Rapportering.....	6

1 Finanspolicyns syfte

Denna finanspolicy anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommun-koncernen (dvs kommunen och dess helägda bolag) ska bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och skuldförvaltning.

Syftet med finanspolicyn är att

- fastställa finansverksamhetens mål
- fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras
- fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten.

2 Finansverksamhetens mål

Finansverksamheten ska

- säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- inom finanspolicyns ramar och riktlinjer minimera kommunens räntekostnader och uppnå bästa möjliga finansnetto för kommunkoncernen
- sträva efter att kapitalanskaffning och kapitalanvändning i kommunkoncernen blir effektiv
- säkerställa att kommunkoncernens risker hanteras inom beslutade riskmandat.

3 Organisation

3.1 Finansiell samordning

Den externa och interna finansverksamheten i kommunkoncernen ska enligt denna policy bedrivas i Vara kommuns koncernbank. All inlåning sker igenom koncernbanken som lånar ut till dotterbolagen.

En gemensam finansiell samordning innebär skalfördelar vad gäller upplåningskostnader och administrativa kostnader för upplåning, ökad styrning och kontroll av de finansiella riskerna i koncernen och att kompetensen vad gäller de finansiella frågorna säkerställs.

Organisatoriskt är koncernbanken placerad inom kommunens ekonomiavdelning och administreras av kommunens finansfunktion. Med finansfunktion avses de personer som arbetar med kommunkoncernens finansverksamhet.

Finansfunktionen samordnar finansiella frågor för de enheter som ingår i kommunkoncernen. Nämnder och bolag ska vända sig till finansfunktionen vid all typ av finansiell verksamhet. Alla finansiella transaktioner ska göras med koncernbanken.

3.2 Koncernkonto

För att effektivisera likviditetshanteringen och uppnå ett lågt räntenetto ska kommunen och de kommunala bolagens likvida medel och betalningsflöden vara samordnade i ett gemensamt koncernkonto.

Kommunens finansfunktion ska fördela kontokreditramar till de bolag som ingår i koncernkontot i enlighet med de ramar och villkor som kommunfullmäktige beslutat.

4 Ansvarsfördelning

Ansvar för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunkoncernens bolagsstyrelser och kommunens finansfunktion.

4.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ska varje mandatperiod fatta beslut om finanspolicy med eventuella revideringar.

Kommunfullmäktige ska årligen i samband med budgetbeslut i juni fatta beslut om

- ramar för kommunens kontokredit och lånelöften under kommande budgetår
- ramar för kommunens nyupplåning och omsättning av lån under kommande budgetår
- ramar för utlåning till respektive bolag i kommunkoncernen

4.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska

- ansvara för finansverksamheten enligt denna policy
- lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av finanspolicy vid behov eller minst en gång per mandatperiod
- utarbeta riktlinjer för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att kommunens finanspolicy efterlevs.

4.3 Bolagsstyrelsernas ansvar

Kommunkoncernens bolagsstyrelser ska

- tillse att kommunkoncernens finanspolicy fastställs på respektive bolagsstämma
- tillhandahålla den information till kommunens finansfunktion som behövs för ett effektivt finansiellt samarbete inom kommunkoncernen.

4.4 Finansfunktionens ansvar

Kommunens finansfunktion ska

- ansvara för den operativa finansverksamheten utifrån finanspolicy och riktlinjer
- följa utvecklingen på finansmarknaden
- verka för ett ökat samarbete av de finansiella aktiviteterna i kommunkoncernen
- bistå kommunkoncernens enheter i finansiella frågor
- rapportera till kommunstyrelsen om den finansiella utvecklingen och ställningen
- initiera uppdateringar av finanspolicy och riktlinjer.

5 Likviditetsförvaltning

Likvida medel utgörs av

- inlåning
- ej utnyttjade kreditlöften
- finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar.

5.1 Likviditetsreserv

En god betalningsberedskap uppnås genom att hålla en likviditetsreserv som garanterar att kommunen vid varje tillfälle kan fullgöra sina betalningsförpliktelser. Kommunkoncernen ska ha likvida medel som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 dagar.

5.2 Likviditetsplanering

Likviditetsplaneringen ska

- vara grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort och lång sikt
- utgöra underlag för beslut om upplåning och placering av likvida medel.

Likviditetsplaneringen för kommunkoncernen omfattar investeringar och löpande betalningar. Nämnder och bolag som har planerade investeringar som medför extern finansiering ska lämna likviditetsprognos i den omfattning och med den periodicitet som efterfrågas av kommunens finansfunktion. Prognoserna sammanställs i en likviditetsprognos för hela kommunkoncernen.

5.3 Förvaltning av kortfristig likviditet

Bestående överskottslikviditet ska i första hand användas till att minska låneskulden och att täcka lånebehov inom kommunkoncernen. Kortfristig likviditet får placeras på penningmarknaden. Riktlinjer för placering av överskottslikviditet utfärdas av kommunstyrelsen.

6 Skuldförvaltning

Skuldförvaltningen ska minimera upplåningskostnaderna och trygga finansieringen för kommunkoncernen på såväl lång som kort sikt. Kapitalbehovet ska säkerställas genom god framförhållning och genom ett aktivt upplåningsförfarande. Upplåning som uteslutande syftar till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst (arbitrageaffär) är inte tillåtet. Finansiering ska ske utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

6.1 Ramar för upplåning

Kommunfullmäktige beslutar varje år i juni om ramar för kontokrediter och långfristig upplåning som ska gälla för det kommande budgetåret. Ram för upplåning utgörs av befintliga lån och omsättning av dessa samt upptagande av nya lån. Ramarna fastställs för kommunen som helhet och för respektive bolag i kommunkoncernen.

Finansfunktionen ska sammanställa kommunkoncernens totala lånestruktur och kontrollera att låneramar inte överskrids.

Finansiell leasing jämställs med upplåning och ska ingå i fastställd ram. I ett avtal om finansiell leasing binder sig leasingtagaren vid utgifter av samma slag som de utgifter som följer vid upptagande av lån hos en bank. Kommunen i egenskap av leasingtagare bär därför de ekonomiska riskerna som kopplas samman med ägandet av föremålet.

6.2 Riskhantering vid upplåning

All form av ekonomisk verksamhet innebär alltid ett visst mått av finansiellt risktagande. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till ett rationellt hanterande av risker med beaktande av den kostnad som det medför att minska eller eliminera riskerna. Finanspolicyn anger strategi för varje betydande finansiell risk och kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för hur riskerna ska hanteras.

6.2.1 Refinansieringsrisk

Med refinansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. Refinansieringsrisken kan hanteras genom att lånen sprids på olika löptider och motparter. Enskilt lån får dock inte ha en kapitalbindning överstigande 10 år.

6.2.2 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar finansnettot negativt. För att begränsa ränterisken ska eftersträvas att räntebindningstiden i låneportföljen sprids över tid. Enskilt lån får dock inte ha en räntebindning överstigande 10 år.

6.2.3 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. I externa finansiella transaktioner med motpartsrisk ska bara motparter med hög kreditvärdighet väljas. Motpartsrisken ska i möjligaste mån även reduceras genom att transaktionerna sprids på flera motparter.

6.2.4 Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. Kommunen och dess bolag ska inte ta valutarisker vid upplåning. Upplåning i annan valuta än svenska kronor är därför inte tillåten.

6.2.5 Operativ risk

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, felaktigt agerande eller felaktiga system. Den operativa risken begränsas genom en väl avpassad intern organisation och god intern kontroll. Finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan.

6.3 Borgen

Ett borgensåtagande innebär en kreditrisk för kommunen, eftersom kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för låntagarens räkning om denne inte i utsatt tid kan reglera sin skuld.

Borgen bör inte lämnas till andra än de bolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser där kommunen ensam eller tillsammans med andra kommuner och landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande.

Efter särskild prövning av kommunfullmäktige kan borgen lämnas till föreningar och organisationer som verkar inom eller för kommunen. Stöd i form av borgen får endast ges för sådan verksamhet som kommunen kompetensenligt skulle kunna bedriva i egen regi.

Kommunfullmäktige fattar alltid beslut om borgen. Underlag till beslut ska innehålla en bedömning av den risk kommunen ikläder sig. Bedömningen ska avse en kreditvärdering av låntagaren, bedömning av lån, låneobjekt och lånevillkor samt möjligheter att finansiera objektet på annat sätt och kostnaden för alternativ finansiering. Kommunens borgensåtaganden får inte äventyra eller fördyra kostnaden för den egna upplåningen. Beslutet ska även innehålla giltighetstid och avgifter för kommunal borgen.

6.3.1 Borgensavgift

En marknadsmässig borgensavgift ska tas ut för samtliga borgensåtaganden. Kommunfullmäktige fastställer årligen borgensavgiftens storlek i samband med budgetbeslut i juni.

6.3.2 Räntepåslag

För lån mot koncernbanken utgår ett räntepåslag istället för en borgensavgift eftersom kommunen inte kan gå i borgen för egna lån. Påslaget är lika stort som borgensavgiften och fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med budgetbeslut i juni.

7 Rapportering

Kommunstyrelsen ska två gånger årligen informera kommunfullmäktige om kommunkoncernens finansverksamhet. Rapporten upprättas vid årsbokslut och vid ett delårsbokslut och sammanställer de finansiella riskerna. Den ska även omfatta uppföljning av fastställda ramar och att policy och riktlinjer efterlevts.